

PROGRAM: MALTA 19 DESEMBER 2023

JULETUR TIL MALTA

🍴 7 frokoster, 1 lunsj og 2 middager inkludert

Dag 1

Avreise Oslo og ankomst Malta, til Mdina

🍴 Middag

Vi flyr med Lufthansa med avgang tidlig. Mellomlanding og flybytte i Frankfurt, beregnet ankomst Malta blir midt på dagen.

Vi kjører til hotellet i Valletta, sjekker inn og puster ut litt. Se mer om hotellet på deres nettside [her](#)

I kveld skal vi fra den nye hovedstaden tilbake i tid til den gamle: Mdina. Dette er en skikkelig koselig by, spesielt om kvelden når turistene har pakket sammen og mørket gir eget liv til denne festningsbyen. Det er unektelig en egen stemning. Mdina ligger på en høyde i den

sentrale delen av Malta. Trange gater viser vei til massive og imponerende festningsmurer som byr på en storslagen utsikt over store deler av Malta. Bygninger i ulik stil kanter de smale gatene og Mostakirkens nærmest majestetiske kuppel er en av Europas aller største.

Det er lett å la seg henføre av slike omgivelser og vi skal benytte kvelden til å spise vår første middag sammen akkurat her mellom smug og smale gater. Senere reiser vi tilbake til Valletta og hotellet for overnatting og en god natts søvn.

Litt fakta om Malta

Republikken består av tre bebodde øyer: Malta, Gozo og Comino. Det er også tre ubebodde øyer som tilhører øygruppen. Maltas historie går helt tilbake til før pyramidene i Egypt ble bygget, og det finnes tempelruiner fra denne perioden. Strategisk viktig har Malta alltid vært, beliggenheten mellom Sør-Europa og Nord-Afrika og Vest-Europa og Midt-Østen har bidratt til at både fønikerne, kartagerne, romerne og araberne har okkupert og kolonialisert øya.

Under andre verdenskrig ble det bombet massivt her, da Mussolini holdt herredømmet over øya.

Selvstendighet, først under Storbritannia, kom i 1964. I 1979 ble Malta en republikk. Det snakkes selvsagt engelsk her i stor grad, men også maltesisk. Språket er en miks av en vestarabisk dialekt som er blandet med italiensk. Malta er forresten det eneste stedet det skrives arabisk med latinske bokstaver.

Mat på Malta, med arven fra både Europa, Midt-Østen og Afrika, er det høy klasse på. Ferske råvarer og innovative kjøkkensjefer har løftet byens mat-renomme de siste årene. Malta har ikke nok jordbruk til å være 100 % selvforsynt, men det er kort til Sicilia hvor det daglig kommer skip med deilige råvarer for å supplere. I disse dager begynner også den maltesiske vinen å få en oppsving, både når det kommer til kvalitet, smak og oppmerksomhet.

Jul på Malta

Valletta er ekstra fin nå i juletiden. Piazza Tritoni, rett utenfor Vallettas bymur, blir forvandlet til et lite julenissens eventyrland. Fra pariserhjul, alle byer med respekt for seg selv stiller opp med et slikt, til en islagt skøytebane som jo er ganske så eksotisk på disse kanter. På julemarkedet finnes ulike typer mat og drikke sammen med lokalt håndverk.

I katolske land er julekrybber stort. Her på Malta går opprinnelsen tilbake til tidlig 1600-tallet da dominikanerordenen i Rabat, nord på øya, satte opp sin egen julekrybbe med koblinger til slik de gjorde i Napoli og på Sicilia. Først var de lokale skeptiske til dette som overklassen styret med, men årene gikk og etter hvert begynte alle å omfavne denne tradisjonen. Men de har sin egen vri på det tradisjonelle for det. Krybben er omgitt av det som kjennetegner Maltas egen geografi som steiner og grotter. Figurene selv er formet og malt av lokale håndverkere og kunstnere. Julekrybber kan finnes i mange former og varianter rundt omkring på Malta.

I Rabat finnes også noe julete som besøkes etter mørkets frembrudd: Magical Illuminated Trail & Christmas Village tilbyr de besøkende en spennende reise i lysinstallasjoner, skulpturer, tunneler, stier og mye mer!

Dag 2

Bli kjent med Valletta

🍴 Frokost

Frokost spiser vi sammen før vi skal ut på tur, nå til fots i egen by.

Ikke overraskende var det ridderne som grunnla hovedstaden Valletta på midten av 1500-tallet. Byen forvandlet seg sakte men sikkert til en elegant barokkby. I dag er den sprell levende – det samme er byens natteliv. Mat på Malta, med arven fra både Europa, Midt-Østen og Afrika, er det høy klasse på. Ferske råvarer og innovative kjøkkensjefer har løftet byens mat-renomme. Noe vi skal oppdage de neste dagene her.

Vår utflukt i dag har med Upper Barrakka Gardens. Parken ble anlagt allerede på 1700-tallet med herlig utsikt over havnen og det som kalles "Three cities": Vittoriosa, Senglea og Cospicua. Tre alen historie i forsvar og perfektjon. Her ligger denne trioen av festningsbyer i hjertet av Maltas historiske sentrum. Valletta har noen nydelige og karakteristiske bygninger: Renzo Piano's Parliament Building, resten av Royal Opera Building og mens vi rusler langs Republic Street.

Deretter besøker vi St. John's Co-Cathedral. Utvendig ikke så imponerende, men innvendig er det meste forgyldt, malt eller skåret møysommelig ut i stein. Ikke glem å se opp på nydelige fresker, ned for å se på marmoren ved 375 riddergraver samt opp på veggene som er dekorert med kjeruber og andre symboler. Høydepunktet er maleriene av den kjente italienske kunstneren Caravaggio. Det mest berømte viser halshuggingen av Døperen Johannes.

Lunsj på egen hånd i dag, men reiseleder organiserer underveis.

Vi skal også besøke et av byens staselige palasser, Casa Rocca Piccola. Dette er et 1500-talls palass som tilhører en adelsfamilie. Hvordan er det å være adelig, hvilke skikker lærer man å følge? Si det, dette vil vi få svar på under besøket. Samtidig er det ingen mangel på elegante møbler, sølv og kunst å beundre.

Vel tilbake etter å ha blitt mer kjent med byen, tar reiseleder oss med på middag om du vil.

Dag 3

Birgu

🍴 Frokost

I dag, etter frokost, skal vi stifte nærmere bekjentskap med en av de tre byene vi så i går. Nå venter Birgu, også kalt Città Vittoriosa. Dette er en av de eldste byene på øya. Den har en lang historie både forsvarsmessig og med det maritime. Vi kommer inn via "the advanced gate" også kalt Gate of Aragon som var hovedinngangen fra byen. Så venter noe som ikke

var så hyggelig: Inquisitor's Palace. Det var her inkvisasjonen fant sted, man skulle for del unngå kjetteri og vranglære. I dag viser museet deler av utstyret som ble brukt.

Etterpå venter mer av selve byen. Victory Monument synes godt og markerer seieren over Det osmanske riket i 1565. Freedom Monument symboliserer Maltas uavhengighet fra britene. Etter disse sterke frihetshistoriene ender byrundturen ved vannet. Vi passerer det maritime museet som ligger i den bygningen der ridderne pleide reparere båtene sine. Fort St Angelo er en fantastisk festning som har vaktet byen og øya siden 1500-tallet. Nok en viktig forsvarsklippe for Malta.

Om ettermiddagen reiser vi tilbake til Valletta. Senere om kvelden organiserer reiseleder middag for deg som vil være med.

Dag 4

Gozo

 Frokost

Tiden er inne til å besøke lillesøsteren over "sundet" med ferge. Gozo står støtt på egne bein og har mye å vise frem.

Gozo er et syn for guder. Referansen minner om at det kan være nettopp her som Odysseus ble holdt fanget i hele syv år av Atlas' datter, nymfen Kalyпсо. I dag er Gozo først og fremst en vakker øy som består av små Middelhavslandsbyer. De krydrer det grønne landskapet som små fargeklatter. Sammen med barokke kirker og mindre hus som tilhører gårdene, råder en avslappet stemning. Gozo er fullspekket av historie og fine strender.

Hovedstaden Victoria er den største byen på øya. Citadellet, festningen, har vært et landemerke siden 1500 f. Kr mens dagens katedral i barokk stil er fra begynnelsen av 1700-tallet. Gozo er også kjent for utvinning av havsalt, noen steder langs kysten kan du se de mange saltpannene.

Det blir tid til lunsj ved havet i Xlendi.

Til informasjon for å indikere at historie ikke er mangelvare på Gozo heller: I Xaghra ligger templene Ggantija. Disse er UNESCO-vernet og dateres tilbake helt til rundt 3500 f. Kr. Dette er 1000 år før pyramidene i Egypt ble bygget og vitner om en sivilisasjon som var langt fremme. Det er noe av de eldste frittstående og religiøse byggverket vi kjenner til.

Men turen vår i dag pirker på overflaten, vi tar en oversiktstur, finner fine utsiktspunkt og kanskje blir det noe mer med tema jul her også. Øya her nemlig noe de kalles Bethlehem f`Ghajnsielem der mellom 100 og 150 skuespillere sørger for en tidsreise tilbake til Judea da Jesus ble født. Om det klaffer mens vi er her, så skal vi selvsagt få med oss dette!

Vi tar ferge tilbake til Malta der kvelden er til egen disposisjon med hjelp fra reiseleder.

Dag 5

Matlaging med gode råvarer

🍴 Frokost, lunsj

I dag skal vi lære mer om Maltas mat, råvarer og det å skape noe selv. Vi skal til Had-Dingli.

Diar il-Bniet setter sin ære i å benytte råvarer som er ferske, kortreiste og hentet fra familiegården som ligger nære. Der har de over 2 kvadratkilometer med godt jordbruksland som pleies etter alle kunstens regler. Her kommer det an på hva som er i sesong som dyrkes, men oliven har en hovedrolle.

Restauranten har holdt seg tro mot røttene sine. Man bruker også tradisjonelle metoder i matlagingen for å gjøre det så autentisk som mulig. Vi skal lære mer om det å lage mat i dag, også litt i forhold til hva de spiser i julen. Etter denne innsatsen, får vi smake frukten av det vi har lært og laget.

Etter dette, går turen tilbake til Valletta og reiseleder vil organisere mer for kvelden om ønskelig.

Dag 6

Julaften - middag om kvelden

🍴 Frokost, middag

Dagen er til egen disposisjon sammen med reiseleder eller på egen hånd.

Om kvelden skal vi sammen på en maltetisk julemiddag med fransk vri. Dette er kun for oss i gruppen. Igjen har vi teamet opp med ildsjeler med pasjon for lokal mat og tradisjoner. På Tal-Petut, som har eksistert siden 2008, har de et vinnende slagord som beskriver det så godt det de driver med: "Mother Nature is the chef. We`re the Cooks".

Det blir en fin måte å markere julaften på en helt annen måte enn de fleste er vant til - på et helt annet sted og bedre klima. Rett og slett en kveld med god mat i godt selskap.

Dag 7

Dag til egen disposisjon, første juledag

🍴 Frokost

Første juledag vil mye være stengt. På Malta er de fleste sammen med familie, går i kirken og har en stor lunsj sammen. Etter måltidet, deler man gaver seg mellom og tar kanskje en tur ut for å se på de ulike dekorasjonene på øya.

Det kan også vi gjøre, i Valletta. Om vi er heldige med været kan det være fint å besøke et sted som er egnet for bading. Malta har ikke mange sandstrender, men det er mange steder det er fint å bade fra kalksteinsklipper og "steinstreender". St. Peters Pool på østsiden av øya har blitt kjent for nettopp dette. I nærheten her finner vi også den lille koselige fiskerlandsbyen Marsaxlokk som kan være verdt et besøk.

Flere kjente tv-serier og filmer har blitt spilt inn på Malta, blant annet Game of Thrones, men også norske Kon-Tiki (den nyeste). Om du er glad i å gå, er det fine muligheter for vandreturer langs kysten flere steder på Malta.

Reiseleder vil også organisere måltider for deg som vil etter hva som er åpent og tilgjengelig.

Dag 8

Hjemreise

 Frokost

Vi har fortsatt tid til litt egne sysler før vi må tenke på hjemreisen.

Lufthansa har avgang om ettermiddagen og lander like før midnatt på Oslo Lufthavn - etter en mellomlanding og flybytte i Frankfurt vel og merke.